

Nabotjek:

Myndighedssamarbejde
og menneskehandel til
tvangsarbejde i Belgien

Publikationen er udgivet af

Social- og Boligstyrelsen

Edisonsvej 1

5000 Odense C

Tlf: 72 42 37 00

E-mail: info@sbst.dk

www.sbst.dk

1. oplag, 1. udgave. 2025.

Layout: 4PLUS4

Download eller se notatet på

www.cmm.dk og www.sbst.dk.

Der kan frit citeres fra notatet med angivelse af kilde.

Nabotjek i Belgien

Belgien har oparbejdet god praksis i at bekæmpe menneskehandel til tvangsarbejde. Dette notat beskriver erfaringer fra Center mod Menneskehandels besøg i Belgien i december 2024. Målgruppen for notatet er særligt myndigheder, som planlægger og arbejder med indsatsen til bekæmpelse af menneskehandel i Danmark samt Ligestillingsafdelingen og den tværministerielle arbejdsgruppe.

En tværministeriel arbejdsgruppe anbefalede på baggrund af en analyse fra 2021, at myndighedssamarbejdet målrettet sårbare arbejdstagere styrkes¹. Det skyldes blandt andet det lave antal personer, der bliver opsporet til denne udnyttelsesform, og at der endnu ikke er faldet dom for menneskehandel til tvangsarbejde i Danmark.

På baggrund af analysen har regeringen i den nuværende handlingsplan igangsat en række initiativer. For Center mod Menneskehandels (CMM) vedkommende gælder det, at myndighedsrollen skal styrkes, og at der skal arbejdes på, at CMM i højere grad skal deltage i fælles myndighedsaktioner ved mistanke om menneskehandel². For at styrke arbejdet med myndighedsrollen og myndighedssamarbejdet har CMM blandt andet valgt at indsamle viden og erfaringer fra Finland og Belgien, som begge er lande, der anerkendes for at have oparbejdet god praksis på området.

Dette notat beskriver de erfaringer, CMM har indsamlet fra et såkaldt nabotjek i Belgien.³

Hvad er nabotjek?

Et nabotjek defineres i dette notat som en undersøgelse af nabolandes (og andre sammenlignelige landes) reguleringer og procedurer. Det bruges til at identificere behov for justeringer i den danske kontekst og kan give inspiration, viden og indsigt i god praksis og erfaringer fra andre lande.

Hvorfor Finland og Belgien?

Ekspertgruppen GRETA (Group of Experts on Actions Against Trafficking in Human Beings) evaluerer alle landes implementering af Europarådets Konvention om menneskehandel. GRETA anerkender Finlands fælles myndighedssamarbejde i den seneste evaluering af Finlands indsats mod menneskehandel⁴. I GRETAs seneste evaluering af Belgien anerkender de landet for deres arbejde med at forebygge og bekæmpe af menneskehandel til tvangsarbejde (trafficking for labour exploitation, red.).

1 <https://bm.dk/media/18480/afrapportering-fra-de-tvaerministerielle-arbejdsgrupper-om-saarbare-udenlandske-arbejdstagere-og-bekaempelse-af-menneskehandel.pdf>

2 <https://www.trm.dk/media/wh0n23ks/handlingsplan-til-bekaempelse-af-menneskehandel-2022-2025.pdf>

3 Der tages forbehold for, at der kan være sket ændringer i praksis og/eller lovgivning i Belgien, siden CMM udgav dette notat. Notatet er baseret på indsamlet viden fra møder og litteratur, og dette er alene CMMs gengivelse heraf.

4 <https://rm.coe.int/greta-evaluation-report-on-finland-third-evaluation-round-focus-access/1680b0577c>

CMM afholdt i december 2024 møder med følgende aktører i Bruxelles:

- Den belgiske koordinerende enhed, som er forankret i Justitsministeriet
- Den belgiske uafhængige rapporteur, som er placeret ved forskningsenheden MYRIA
- Pag-asa, som er en af tre NGO'er, der har ansvar for tilbud og indkvartering af ofre for menneskehandel
- Det specialiserede Arbejdstilsyn med fokus på menneskehandel (o.a.)
- En specialiseret anklager

CMM har desuden gennemført desk-research for at undersøge lovgivning og indsats mod menneskehandel i Belgien som supplement til viden fra afholdte møder. Først gennemgås den belgiske juridiske kontekst og data på menneskehandelsområdet. Derefter opsummeres god praksis indsamlet på de afholdte møder og samlet set de tiltag, der ifølge aktørerne løfter indsatsen i Belgien.

I dette notat er der ikke fokus på de dele af Belgiens indsats, som kunne forbedres eller gøres anderledes.

Den belgiske kontekst

Menneskehandel er kriminaliseret under den belgiske straffelovs artikel 443. Bestemmelsen kriminaliserer den, der rekrutterer, transporterer, overfører, huser eller efterfølgende modtager en person, eller overgiver eller overfører kontrollen over den pågældende til brug for udnyttelse til:

1. Prostitution eller anden seksuel udnyttelse,
2. tiggeri,
3. arbejde eller tjenesteydelser under forhold, der strider mod den menneskelige værdighed,
4. fjernelse af organer,
5. eller for at få den pågældende til mod sin vilje at begå noget strafbart.

Det er irrelevant i forhold vurdering af handelsforholdet, om personen selv har samtykket til udnyttelsen, dog med undtagelse af sager, hvor personen har begået noget strafbart (stk. 5). Efter belgisk ret er det derfor ikke et krav, at der er benyttet såkaldte 'midler' for at gennemtvunge udnyttelsen, såsom trusler eller vold. Brug af trusler, vold, pression eller udnyttelse af offerets sårbare position er i stedet skærpende omstændigheder. Det er vigtigt at understrege, at i belgisk straffelov anvendes ikke begrebet tvangsarbejde, sådan som det er nævnt i den danske definition på menneskehandel i straffelovens §262 a. I stedet fokuseres på udnyttelse til arbejde eller tjenesteydelser under forhold, der strider mod, hvad der kaldes 'den menneskelige værdighed'.

I 2004 blev der indført et såkaldt kongeligt dekret, som udgør grundlaget for Belgiens indsats mod menneskehandel. I 2015 blev en guideline udviklet, som fastsætter rammer for effektiv efterforskning og retsforfølgelse af menneskehandelssager. Belgien har desuden en National Referral Mechanism, som skal sikre, at ofre⁵ for menneskehandel opspores og modtager støtte, samt at bagmænd retsforfølges. Den blev senest opdateret i 2016 og revideres i øjeblikket. I Belgien kaldes denne for *Multiagency Circular*.

De seneste officielle tal på menneskehandelsområdet i Belgien er opgjort i en årsrapport udgivet i 2023 med statistik fra 2022. Rapporten udgives årligt af den uafhængige rapporteur, Myria. Af rapporten fremgår det, at antallet af potentielle ofre, der er henvist til identifikation i Belgien, er på 1.409 personer i 2022. 228 personer af dem er siden vurderet som ofre for menneskehandel i 2022 og har modtaget støtte under refleksionsperioden. 180 af disse personer var udnyttet til at arbejde. Personerne er primært fra Filippinerne, Bangladesh og Marokko. Myria har også samlet statistik på domme, som senest er opgjort i 2021, og der faldt 114 endelige domme for menneskehandel det år.

5 Begrebet 'ofre for menneskehandel' anvendes i dette notat, idet det er den betegnelse, der anvendes i Belgien for personer udsat for menneskehandel

Den koordinerende enhed i Justitsministeriet

CMM mødtes med to repræsentanter fra den tværministerielle koordineringsenhed mod menneskehandel, som er ansvarlig for at implementere handlingsplan mod menneskehandel i Belgien.

Den tværministerielle koordineringsenhed er forankret i Justitsministeriet i Belgien. De arbejder på baggrund af en handlingsplan, som gælder fra 2021-2025. Den koordinerende enhed fungerer som sekretariat for to forskellige, men meget centrale mødefora i den belgiske indsats.

Det ene kaldes den tværministerielle koordineringsplatform, som mødes to gange årligt med deltagelse af både ministre, embedsværk, politimyndighed, anklagere, dommere, samt de tre NGO'er, der modtager midler til at bemande Belgiens hotline og tre specialiserede krigscentre. Det er på disse møder, at forslag til initiativer i den nationale handlingsplan forelægges og eventuelt vedtages.

Det andet forum, de er ansvarlige for, blev etableret for at minimere afstanden mellem policy-niveauet og praksis. Her deltager alle de aktører, der er direkte involveret i indsatser mod menneskehandel i praksis. Eksempelvis det føderale politi, udlændingemyndigheder, det belgiske arbejdstilsyn og de sociale myndigheder. Med fokus på det praksisnære arbejde er der månedlige møder i dette forum uden deltagelse af den politiske ledelse. Rammerne for det mere operationelle samarbejde mellem myndigheder og civilsamfundsorganisationer er beskrevet i det førnævnte *Multiagency Circular 2016*. Koordineringsenheden sikrer videndeling mellem de to mødefora.

Udover den koordinerende rolle, iværksætter koordineringsenheden i Justitsministeriet også tiltag på eget initiativ såsom udarbejdelse af værktøjer til myndigheder og informationskampagner målrettet den brede offentlighed. Enheden kan også foreslå nye initiativer til at forbedre den generelle indsats mod menneskehandel.

Repræsentanterne for koordineringsenheden fremhæver en række omstændigheder som medvirker til, at systemet i Belgien identificerer mange ofre, som er udnyttet til at arbejde og retsforfølger mange bagmænd sammenlignet med andre EU-lande. Blandt andet, at der i mere end 30 år har været en opmærksomhed på og regulering af udnyttelse og menneskehandel i Belgien. Indsatsen har dermed haft lang tid til at blive organisatorisk velforankret. Fokus blev tidligt ændret fra alene at være målrettet seksuel udnyttelse til også at omfatte økonomisk udnyttelse, dvs. udnyttelse på det etablerede arbejdsmarked.

Tilbage i 1990'erne blev der udarbejdet en guideline, der konkretiserer politiets arbejde med menneskehandel og udnyttelse. Siden blev det besluttet, at anklagerne skulle specialiseres i sager om økonomisk udnyttelse, ud fra en erkendelse af, at menneskehandel er en særlig problemstilling, som bedst håndteres af anklagere med viden og erfaringer fra lignende sager.

Myria, den belgiske uafhængige rapporteur, spiller en central rolle i at beskrive nye tendenser, men også i at sætte fokus på forbedringspotentiale i indsatsen. De påtaler også de konkrete udfordringer, der opstår når nye tiltag og ændret lovgivning skal møde praksis, hvilket den koordinerende enhed anser som væsentligt for indsatsens fremdrift.

En høj grad af specialisering af myndigheder og tre specialiserede NGO'er, der tilbyder støtte til personer udsat for menneskehandel, er også vigtige elementer i indsatsen.

Møde med specialiseret anklager

CMM mødtes med Deputy Public Prosecutor General (chefanklager, red.) i Liège. I Belgien er en række anklagere i hver region specialiseret i menneskehandelssager.

I GRETA's evaluering af Belgiens indsats mod menneskehandel omtales specialisering af anklagere i Belgien som en god praksis. Anklagere bliver specialiseret ved at følge andre anklagere over tid i at føre menneskehandelssager. Det betyder, at advokaterne ikke undergår et decideret træningsforløb, men nærmere en længerevarende sidemandsoplæring.

Der er måltal for, hvor mange menneskehandelssager, der skal løftes i Belgien. Det er ifølge anklageren en vigtig brik i det belgiske system. Rent juridisk ville det ifølge anklageren være nemmere at tage andre sager end menneskehandelssager, hvilket skyldes, at sager om menneskehandel kræver mange ressourcer både økonomisk og tidsmæssigt. Fordi der er et måltal på antallet af sager, sikres erfaringsopbygning og en nutidig retspraksis på området.

Anklageren pointerer, at store dele af bevisførelsen i sager om menneskehandel baserer sig på observationer og dokumentation fra arbejdstilsynet (social inspectors, red.) og politiets efterforskning. Begge instanser er med til at dokumentere arbejds- og indkvarteringsforhold, som er under den menneskelige værdighed. Efterforskning og en eventuel retssag er således ikke afhængig af den forurettedes vidneudsagn i Belgien, hvilket i anklagerens optik er med til at gøre det nemmere juridisk at løfte sagerne, når man ikke forlader sig på et vidne, men nærmere på efterforskning og bevisførelse.

Anklageren peger på, at det er vigtigt for vidensdelingen i Belgien, at anklagerne deltager på lokale, operationelle møder med 'social inspectors', som det belgiske arbejdstilsyn kaldes, samt efterforskere fra lokalpolitiet, hvor konkrete sager drøftes med henblik på effektiv efterforskning. I visse tilfælde kan anklagere desuden planlægge at deltage ved kontroller og fælles myndighedsaktioner med henblik på at sikre, at det rette bevismateriale indsamles for at kunne understøtte mistanken om menneskehandel. Anklageren kan også vælge at sikre kompensation til eventuelt forurettede ved at indefryse værdier hos bagmændene, hvilket også betyder, at ofre får kompensation for udnyttelsen, hvis sagen ender i domfældelse. Midlerne for svig kommer samtidig tilbage til staten, hvilket ifølge anklageren er med til at understøtte, at der incitament for at flere sager løftes som menneskehandel, når personer udnyttes til at arbejde.

Det belgiske arbejdstilsyn – NSSO

CMM mødtes med en række medarbejdere samt direktøren for Human Trafficking Directorate ved National Office for Social Security, NSSO.

Det belgiske arbejdstilsyn er opbygget væsentligt anderledes end det danske og har et meget bredere formål. *National Office for Social Security* (NSSO) er blandt andet sat i verden for at styrke og vedligeholde social sikkerhed for belgiske arbejdstagere. Direktoratet har eksisteret siden 1945 og har som myndighed ansvar for at udbetale sociale ydelser og kontrollere socialt bedrageri mv. NSSO har en række teams, der udelukkende fokuserer på udnyttelse og menneskehandel under et *Human Trafficking Directorate*. De tilsynsførende i Belgien kaldes som nævnt ovenfor 'social inspectors'.

For at blive udlært som 'social inspector', skal man som nyansat følge et års træningsforløb, der består af en række online-træninger udover at følge mere erfarne kolleger på kontroller. Human Trafficking Directorate har ansvar for det strategiske arbejde mod menneskehandel, herunder deltagelse i begge mødefora, som den koordinerende enhed under justitsministeriet har ansvar for samt rådgivning til regioner mv. Under direktoratet er der 10 menneskehandelsteams (såkaldte ECOSOCs) rundt omkring i hele Belgien, som alene har fokus på udnyttelse af arbejdstagere. Politisk har man sat et måltal for ECOSOCs teams på 100 kontroller om året, hvor der skal være fokus på menneskehandel. I 2024 udførte NSSOs ECOSOC-teams 240 kontroller, som altså er væsentligt over det vedtagne minimums måltal.

NSSO i Belgien har desuden mandat til at efterforske sager om potentiel menneskehandel. Det betyder blandt andet, at de kan spørge ind til både arbejdstagernes kontrakter, opholdsgrundlag, indkvartering og boligforhold samt lønniveau, da der er indført mindsteløn i Belgien. I efterforskninger af menneskehandelssager lægger 'social inspectors' særlig vægt på skånsom behandling af ofrene, når de indsamler beviser. De informerer ofrene om deres rettigheder og forsøger at henvise dem

til et af de tre regionale, specialiserede krisecentre, der står for at udmønte støtte til ofre i Belgien. Derudover arbejder NSSO ud fra en administrativ procedure, hvor personer, der er blevet udnyttet, uden at have fået arbejdstilladelse, kan få udbetalt løn fra staten. Dette er kompensation for, hvis arbejdstageren har været i ansættelsesforholdet i 6 måneder, uden at arbejdsgiver har givet dem deres retmæssige løn i perioden.

'Social inspectors' har en guide, de uddeler til arbejdstagere på kontroller, som indeholder information om de tilbud, der er til ofre for menneskehandel i Belgien. Guiden er udviklet i regi af det mødeforum, som involverer de mere praksisnære deltagere i regi af justitsministeriet. Den er udkommet på 28 sprog og beskriver eksempelvis indikatorer på at være et offer og indhold og krav til refleksionsperioden på 45 dage. I den periode skal ofrene tage stilling til, om de vil samarbejde med myndighederne om at anmelde bagmænd.

'Social inspectors' arbejder ud fra konkrete procedurer, som beskriver indikatorer på menneskehandel, og hvilke samarbejdspartnere der skal inddrages hvornår. NSSO peger på det meget veletablerede samarbejde mellem relevante myndigheder, som afgørende for, at et større antal ofre for udnyttelse på arbejdsmarkedet identificeres i Belgien, og at sager løftes ved retten. NSSO peger især på vigtigheden af, at der er månedlige møder mellem det koordinerende niveau (Justitsministeriet), myndigheder og specialiserede NGO'er for at sikre videndeling nedefra og op og ikke mindst oppefra og ned.

Pag-asa

CMM mødtes med direktøren for et af tre specialiserede centre, som er ansvarlig for indkvartering og støtte til ofre.

I Belgien får tre specialiserede krisecentre midler til at drive en døgnåben hotline samt til at sikre indkvartering og støtte til ofre i Belgien. De tre krisecentre drives af NGO'erne Paoyke, Sürya og Pag-asa. De får midler og har mandat fra den føderale regering i Belgien til at udføre arbejdet med at identificere, indkvartere og støtte ofre for menneskehandel. Centrene er placeret i tre forskellige regioner i landet for at sikre, at ofre identificeres og modtager støtte i hele Belgien. CMM besøgte Pag-asa, som ligger i Bruxelles.

Pag-asa har eksisteret i 25 år og har både socialarbejdere og juridiske rådgivere ansat samt en række frivillige tilknyttet. Selve krisecentret ligger et hemmeligt sted i Bruxelles. Hvert år modtager ca. 60 personer støtte fra Pag-asa. Dertil kommer de personer, som modtager støtte over flere år, hvis de vidner mod deres bagmænd. Pag-asa kan både huse kvinder, mænd og familier på krisecentret, som har plads til ca. 25 personer af gangen. Pag-asa tilbyder også træning og undervisning af relevante aktører om menneskehandel.

Pag-asa deltager sammen med de to andre NGO'er i de månedlige møder med relevante aktører under justitsministeriets ledelse. Selvom de kunne ønske endnu tydeligere 'operating procedures' (dvs. tydelig vejledning til alle aktører om deres roller og ansvar), peger Pag-asa også på, at disse møder er med til at sikre videndeling om tendenser på området. Det, peger direktøren på, er med til at understøtte den succes, Belgien har med at identificere sager om udnyttelse på arbejdsmarkedet.

Pag-asa er aktuelt en del af et forsøg, hvor deres socialfaglige medarbejdere deltager på fælles myndighedsaktioner i særlige brancher med henblik på at uddele foldere om den hjælp, ofre kan få i Belgien. Dette har ikke i sig selv ført til en stor stigning i antal vurderede ofre, men primært til mere videndeling og et mere udbredt kendskab til menneskehandel blandt de politifolk, som ikke ellers er specialiseret i menneskehandel. Forsøget er lige nu under evaluering.

Refleksionsperiode i Belgien

Personer udsat for menneskehandel i Belgien får en 45 dages refleksionsperiode, hvor de skal beslutte, om de vil samarbejde om at indgive en anmeldelse mod deres udnyttende. Hvis ikke de samarbejder om sagen, herunder bryder alle bånd til deres udnyttende, kan de ikke længere modtage støtte efter de 45 dage. Hvis de derimod samarbejder om at anmelde sagen, får de tre måneders opholdstilladelse med mulighed for at arbejde. Derefter skal en specialiseret anklager tage stilling til, om sagen skal efterforskes. Hvis det er tilfældet, modtager offeret en 6 måneders opholdstilladelse som inkluderer tilladelse til at arbejde. Hvis sagen trækker ud over de 6 måneder, skal anklageren derefter godkende opholdstilladelsen hver 6. måned. Ender sagen i retten, modtager offeret permanent ophold, uagtet om bagmanden dømmes eller ej. Det er nok, at bagmanden er tiltalt for menneskehandel.

CMM mødtes med en forsker fra Myria, der fungerer som uafhængig rapporteur på menneskehandelsområdet i Belgien.

Myria er en uafhængig, men offentlig finansieret organisation, der har som opdrag at sikre viden om migration, grundlæggende rettigheder, menneskehandel og menneskesmugling.

På menneskehandelsområdet udgiver Myria årlige rapporter baseret på analyser og evalueringer af lovgivning og domspraksis på menneskehandelsområdet både i Belgien og i Europa. Derudover indsamler Myria statistik om menneskehandel, som både inkluderer data på bagmænd og antal ofre mv. Myria leverer desuden høringsvar og andre input til det politiske niveau.

Der er blandt de repræsentanter, CMM mødte, en generel anerkendelse af Myria, som en central aktør med et stærkt videnskabsmæssigt fundament. Hos Myria er der en bevidsthed om, at vidensarbejdet udspringer af og samtidig skal være anvendeligt for de involverede aktører. Myria oplever da også, at evalueringer og analyser generelt modtages som et konstruktivt indlæg til at forbedre indsatsen og ikke som en kritik af specifikke aktører eller organisationer. Myria kan også spille en rolle, som civilpart i retssager om menneskehandel. På den måde kan de både aflaste anklagere og give forsvarsadvokater et kvalificeret modspil. I nogle dele af Belgien har Myria et meget tæt samarbejde med anklagerne. Et samarbejde som understøtter de konkrete sager mod bagmænd.

Anklagemyndigheden har desuden et kontinuerligt fokus på skånsom behandling af forurettede, hvilket Myrias deltagelse er med til at understøtte. Myria forklarede under mødet, at det er en fordel, at retssager i Belgien ofte gennemføres skriftligt uden egentlige retsmøder. En dommer afgør eksempelvis, om og hvornår forurettedes vidneudsagn skal deles med tiltaltes forsvarer. Dommeren vurderer også, hvorvidt deling af oplysningerne kan udgøre en risiko for forurettede. Dommeren kan i sidste

ende afgøre, hvorvidt forsvarsadvokater kan få adgang til at stille spørgsmål til forurettede og i så fald hvornår i processen.

Myria peger også på det positive i, at belgiske lovgivere har lagt en anden linje, end de internationale definitioner på menneskehandel ved at tage tvangselementet ud af lovgivningen om menneskehandel. Myria vurderer, at det har været afgørende for, at Belgien har relativt mange domme for menneskehandel, at der fokuseres på arbejds- og indkvarteringsvilkår under den menneskelig værdighed, da det er kompliceret at føre bevis for tvangselementerne, som de er beskrevet i de internationale definitioner.

Myria peger også på, at specialiseringen af 'social inspectors' hos NSSO er et andet positivt og afgørende tiltag i Belgien, som har indvirkning på, at flere sager om menneskehandel bliver opdaget, da de er med til at anmelde et stort antal sager og orientere potentielle ofre om støttemuligheder i Belgien.

Et andet element i den belgiske model, som Myria tilføjer stor betydning, er ofres adgang til opholdstilladelse. Da adgangen til permanent opholdstilladelse afhænger af, hvorvidt der sker domfældelse, kan der dog gå lang tid, hvor forurettede ikke ved, om de kan blive i Belgien. Derfor har de belgiske immigrationsmyndigheder en praksis, hvor de kan give en opholdstilladelse til personer, der har samarbejdet med politi og anklagemyndighed, men hvor sagen ikke er kommet for retten af årsager, som den forurettede ikke har haft indflydelse på. Dette gælder, hvis personen har ventet i 2 år. Endelig peger Myria, som alle andre aktører, på, at månedlige møder mellem alle relevante parter i indsatsen er medvirkende til at sikre deling af viden og styrke samarbejdet mellem de forskellige aktører.

Opsummering

Nedenstående liste opsummerer praksisser og initiativer, som de interviewede aktører mener, har været med til at sikre, at flere ofre er hjulpet, og flere bagmænd er dømt for menneskehandel:

- Juridisk har Belgien flyttet fokus fra tvangs-elementet til udnyttelse og arbejdsvilkår under den menneskelige værdighed, som skinner igennem hele systemet
- Specialisering af 'social inspectors' (arbejdstilsyn) og anklagere, så de har menneskehandel som fokusområde
- Måltal på antal sager om menneskehandel – både på antal kontroller hos NSSOs menneskehandelsteams og måltal på antal sager hos anklagemyndigheden
- Ofre for menneskehandel kan få arbejdstilladelse under deres refleksionsperiode og permanent opholdstilladelse efter endt retssag
- Belgien har en tydelig 'national referral mechanism', (som er en form for manual med god praksis for, hvordan sager skal håndteres). Både myndigheder og NGO'er arbejder ud fra denne og alle aktørers roller er velbeskrevet heri
- Tæt samarbejde og hyppige møder mellem aktører på alle niveauer. Både på ministerielt niveau, med NGO'er, politi og anklagere samt 'social inspectors'. Dette bidrager til en høj grad af tillid mellem alle aktører
- Konfiskerede midler fra bagmænd kan bruges som erstatning til ofre og dermed give dem et ekstra incitament til at deltage i en retssag
- Belgien har en uafhængig, national rapporteur. Rapportøren skal blandt andet bidrage med dokumenteret viden og komme med anbefalinger til ændringer af policy og praksis. Anbefalingerne nyder stor respekt blandt alle aktører – både politisk og blandt de udførende aktører
- Det er anerkendt blandt samtlige aktører, at der skal være fokus på skånsom behandling af ofre i alle dele af indsatsen. Også gennem retssagerne, så ofrene aldrig konfronteres med deres udnytttere eller disses forsvarsadvokater, hvilket kan være et incitament til at anmelde
- Der er stor bevågenhed og fokus på indsatsen – både fra den føderale, politiske ledelse, som deltager i to koordineringsmøder om året samt hos udøvende aktører og myndigheder.

Social- og Boligstyrelsen
Edisonsvej 1
5000 Odense C
Tlf.: 72 42 37 00

www.sbst.dk

Maj 2025